

FJALA E DEPUTETIT ISUF ÇELAJ

E ENJTE DATA 16 MARS 2023

E nderuar drejtuese e seancës,

Të nderuar qytetarë,

Të nderuar kolegë,

Sot na është paraqitur për miratim projektligji “Për ratifikimin e marrëveshjes ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe qeverisë së Maqedonisë së Veriut “Për krijimin e task forcave të përbashkëta në fushën e sigurisë””. Në këtë marrëveshje pretendohet se do të përmirësohet dukshëm komunikimi ndërmjet dy institucioneve tona ligjzbatuese të policive respektive të shtetit për informacione në lidhje me veprat penale apo krime të ndryshme. Megjithatë, nuk specifikohet sa do të jetë koha që do të marrë që nga nisja e një kërkesë nga njëra palë ndaj palës tjetër dhe deri tek ofrimi i informacionit nga pala ofruese, pra afatet që duhet të respektohen ndërmjet palëve, në mënyrë që të realizohet edhe vetë qëllimi i kësaj marrëveshjeje: efikasiteti dhe shpejtësia e shkëmbimit të informacionit. Nisur nga paqartësia, por edhe ndjeshmëria e çështjes së shkëmbimit të informacionit midis dy vendeve, si dy vende jo vetëm fqinje, por edhe aleate në NATO dhe bashkudhëtare në procesin e integritimit evropian, kjo marrëveshje që na prezantohet kërkon diskutime më të thelluara dhe angazhim të sigurtë nga të dyja palët për të bërë Kuvendi i Shqipërisë LEGJISLATURA X - SEANCA E DITËS SË ENJTE, 16 MARS 2023 80 të mundur realizimin e saj me eficiencë për shkak të situatës kriminale që ndodhet vendi, si dhe sfidat reale me të cilat përballen aktualisht policitë respektive të të dyja vendeve në lidhje me shkëmbimin e informacionit për ngjarje, të cilat cenojnë rendin dhe sigurinë publike në këto dy vende, po ashtu edhe në rajon apo më gjerë, nisur edhe nga përmasat që ka marrë krimi shqiptar në rajon, Europë apo botë. Duke marrë në konsideratë faktin që të dyja vendet janë në procesin e integritimit në BE, detyrimisht këto nisma dhe marrëveshje duhet të jenë në përputhje me legjislacionin e BE-së dhe atë të politikave të sigurisë së NATOS-, si vende aleate. Sa efikase do të jetë ngritja e këtyre task forcave në përmirësimin e procedurës së shkëmbimit të informacionit? Efikasiteti i kësaj marrëveshjeje duhet të shërbejë në përmirësimin e shkëmbimit të informacionit policor ndërmjet dy policive respektive.

Detyrimi i këtyre dy strukturave ka qenë edhe më parë, pasi janë anëtare të organizatave policore ndërkombëtare si: Interpoli, Europoli, SECI e të tjerë. Pra, kjo që po bëhet sot nuk është diçka e re. Për çfarë tipologjie veprash penale apo kriminale mendohet se do të jetë i nevojshëm përdorimi i këtyre task forcave për shkëmbimin e informacionit? Problematikat kryesore në raport me Maqedoninë e Veriut mbeten dy: trafikimi i drogës, si dhe aktet e veprimtarisë terroriste të pastrimit të parave, çka deri tani rezultatet në këto fusha, kryesisht në atë të trafikut të drogës, lënë shumë për të dëshiruar. A janë burimet njerëzore mjaftueshëm të trajnuara dhe të specializuara, në mënyrë që ta ushtrojnë veprimtarinë e kërkuar në zbatim të kësaj marrëveshjeje? Me gjithë investimet e vazhdueshme të partnerëve tanë evropianë dhe amerikanë në fushën e trajnimit të burimeve njerëzore të trupës policore shqiptare, në praktikë situata lë shumë për të dëshiruar, kjo ka të bëjë më shumë me

rekrutimin e personave të lidhur politikisht me rilindjen në strukturat e policisë, të cilët janë të paafte për të përballuar detyrat konkrete që ju ngarkon ligji. Sa siguri do të ketë menaxhimi i bazës së të dhënave për një informacion me ndjeshmëri të lartë apo informacion të të dhënave personale, që do të shkëmbehen ndaj kërcënimeve kibernetike, siç ndodhi në Shqipëri vitin e kaluar apo mund të ndodhë edhe në të ardhmen? Realiteti para një viti tregoi se sistemet tona të informacionit ranë dhe të dhënat sensitive të shtetasve shqiptarë, si dhe shumë të dhëna të sistemeve të policisë dolën sheshit, sa edhe sot janë në duart e hackerave iranianë e të tjerë. Nëse e shikon të shkëputur nga tërësia e marrëveshjeve të vendit tonë në këtë fushë dhe shihet me kujdes, kjo marrëveshje nuk ka ndonjë element, që mund të krijojë probleme në drejtim të bashkëpunimit dypalësh me këtë vend, sepse marrëveshja në fjalë ndërmjet dy vendeve tona nuk shton ndonjë vlerë të vërtetë apo ndonjë mekanizëm ligjor për një bashkëpunim më të afërt dhe konkret, sipas modeleve të bashkëpunimit policor të dekadave të fundit. Marrëveshja mbetet e përgjithshme, sipas modeleve të viteve '90 dhe të shekullit të kaluar, ku parashikohet shkëmbim informacioni dhe jo aksione të përbashkëta, të përshkruara mirë ligjërisht. Kjo marrëveshje e ngushton fushën e bashkëpunimit të asaj që është parashikuar 16 vjet më parë nga Konventa e Bashkëpunimit Policor të Vendeve të Europës Juglindore, e ratifikuar nga parlamenti ynë me ligjin nr. 9604, datë 11.09.2006.

Pra, kjo marrëveshje e propozuar sot në thelb duhet të kishte si bazë të fortë ligjore Konventën e Bashkëpunimit Policor të Vendeve të Europës Juglindore, ku të dyja vendet janë firmëtare, por nuk i referohet fare kësaj. Nëse kjo marrëveshje që na propozohet sot sanksionon krijimin e task forcave me fokus realizimin e 9 detyrave të nenit 5, konventa parashikon 11 të tilla. Konventa nuk kufizohet vetëm te detyrat e shkëmbimit të informacionit, ajo parashikon edhe akte veprimi të përafërta me vendet e BE-së, si, për shembull, ndjekjen në kushtet e flagrancës, ku parashikon kushtet për kalimin e kufirit në raste emergjence të ndjekjes së një kriminelit, survejimin kufitar, dorëzimin e kontrolluar, hetimin e fshehtë, mbrojtjen e dëshmitarëve, të cilat janë të gjitha të detajuara ligjërisht, ndërsa task forca që na propozohet sot nuk merret me asnjë nga këto detyra kaq madhore. Kjo marrëveshje që na propozohet sot duhet parë e tëra në zbatim të konventës, pasi duke qenë bilaterale, jo në zbatimin e asaj shumëpalëshe, ajo do të ketë përparësi dhe në vend që të zgjerojë bashkëpunimin, e ngushton shumë atë. Situata kriminale në vend është shqetësuese, mjafton të përmendim atentatin e ndodhur para tre ditëve në rrugën "Don Bosko", ku i mori jetën një gruaje të pafajshme, e cila me sakrificë siguronte bukën e gojës, dhe u plagos mbesa e saj 10- vjeçare. Pra, bandat kriminale vazhdojnë betejat me njëra-tjetrën, duke larë hesapet, pa pasur frikë nga forca goditëse e Policisë së Shtetit. Siguria është në duart e tyre dhe kjo është alarmante për të gjithë ne, ndërsa Kryeministri mjaftohet me sloganin: "Kokat hëngshin!". Por derisa ata të hanë kokat e njëri-tjetrit, ata po marrin jetë njerëzish të pafajshëm, të cilët kanë zgjedhur ta ndërtojnë jetën në vendin e tyre, por që nga ky regjim po bëhet i pajetueshëm, çka po e detyron pjesën më të madhe të marrë rrugët e emigracionit. Gatishmëria për arrestimin e një gruaje lehonë me fëmijë 10-ditësh është diçka e ngjashme, që ka ndodhur në fillim të diktaturës komuniste. Ky është një makabritet dhe tregues i arrogancës suaj ndaj qytetarëve të pamundur. Këtë gjë duhet ta tregoni me arrestimin dhe vendosjen pas hekurave bandat e kriminelëve, që po i terrorizojnë dhe po u marrin jetën qytetarëve të pafajshëm dhe të pambrojtur. Krimi shqiptar është bërë shqetësim për Britaninë e Madhe, e cila po harton marrëveshje për të bërë të mundur luftimin e tij. E njëjta situatë shqetësuese për nivelin e kriminalitetit, me në qendër trafikantët dhe kriminelët shqiptarë, paraqitet edhe në Belgjikë, Holandë, Zvicër, Itali, Greqi, Gjermani dhe deri në Amerikën Latine, aq sa medie prestigjioze "Financial Time" shprehet se koka e gjarprit të këtij krimi është Shqipëria. Ju, si qeveri, prodhuese e skandaleve të rënda, duke njollosur imazhin e vendit në botë, jeni e pazonja për të luftuar krimin. DEA amerikane, nëpërmjet seksionit të saj pranë ambasadës këtu në Tiranë, ju bën thirrje qytetarëve shqiptarë që t'i denoncojnë rastet e trafikimit të drogës, si dhe ato të pastrimit të parave. Ky është një tregues i mungesës së besueshmërisë te strukturat

shqiptare ligjzbatuese. Prandaj, rruga e vetme është largimi juaj, si mazhorancë, pasi këto vite keni drejtuar në simbiozë me krimin dhe për këtë do të ndëshkoheni me votë nga shqiptarët. Faleminderit!